

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VSTUPNÍ ČÁST

Název komplexní úlohy/projektu

Státní svátky připomínající soudobé dějiny aneb Proč máme volno?

Kód úlohy

SP-u-4/AF90

Využitelnost komplexní úlohy

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

Vzdělávací oblasti

SP - Člověk a společnost

Vazba na vzdělávací modul(y)

Škola

Gymnázium J. Heyrovského, Mezi Školami, Praha 5

Klíčové kompetence

Datum vytvoření

15. 12. 2019 20:44

Délka/časová náročnost - Odborné vzdělávání

Délka/časová náročnost - Všeobecné vzdělávání

8

Poznámka k délce úlohy

Ročník(y)

1. ročník

Řešení úlohy

individuální, skupinové

Doporučený počet žáků

3

Charakteristika/anotace

Cílem komplexní úlohy je, aby si žáci osvěžili povědomí, které mají o státních a ostatních svátcích souvisejících zejména s českými dějinami 20. století, a obohatili ho o nové poznatky. Dalším cílem je podpořit u žáků pocit národní hrdosti a povědomí o české historii. Žáci si v komplexní úloze také vyzkouší, jaké je to učit ostatní.

Žáci se v průběhu komplexní úlohy budou zabývat vybranými státními/ostatními svátky:

- 1. 1. Den obnovy samostatného českého státu
- 1. 5. Svátek práce
- 8. 5. Den vítězství
- 28. 9. Den české státnosti

- 28. 10. Den vzniku samostatného československého státu
- 17. 11. Den boje za svobodu a demokracii

V první části komplexní úlohy žáci zpracují prezentaci či jinou přehledovou aktivitu na vylosované téma z vybraných svátků. Učitel nejdříve připraví úvodní hodinu a nabídne žákům různé možnosti zpracování tématu. Žáci následně mají dvě hodiny na zpracování tématu, během kterých jim je vyučující k dispozici. Cílem je téma daného svátku zpracovat ve vztahu k jeho historickému kontextu a zároveň funkčně a atraktivně, aby ho bylo možné představit zbyvajícím spolužákům.

V druhé části komplexní úlohy je každému zpracovávanému svátku věnována jedna hodina, během níž žáci předvedou výsledek své práce. Následně proběhne diskuze a reflexe tématu i jeho zpracování ve dvojicích či skupinách.

Ke každému svátku žáci také absolvují opakovací aktivitu. Během úvodní hodiny žáci vyplní pracovní listy, které jim připravil vyučující. V dalších hodinách pak opakovací aktivitu pro spolužáky připraví prezentující skupina. Každá skupina žáků kromě prezentace a opakovací aktivity připraví také plakát ve formátu A3, který bude obsahovat to nejdůležitější k danému svátku.

Didaktické metody a formy:

- výklad učitele (teoretický úvod)
- vzájemné učení (formou prezentací, opakovacích aktivit)
- praktické řešení problému (tvorba prezentace, opakovacích aktivit, plakátu)
- vrstevnická zpětná vazba
- diskuze a reflexe (v průběhu práce ve dvojicích či skupinách i v závěru úlohy)
- skupinová a individuální práce žáků

JÁDRO ÚLOHY

Očekávané výsledky učení

Žák:

- shrne hlavní historické události, které daly vznik vybraným státním/ostatním svátkům
- charakterizuje státní symboly a jejich funkci
- zformuluje a obhájí svůj názor, proč by si lidé měli připomínat historické události prostřednictvím státních/ostatních svátků
- efektivně a atraktivně seznamuje posluchače s vybraným tématem

Specifikace hlavních učebních činností žáků/aktivit projektu vč. doporučeného časového rozvrhu

Úvodní hodina:

- Učitel v krátkosti seznámí žáky se všemi českými svátky a jejich rozdělením podle významu (státní svátky a významné dny).
- Vhodně rozdělí žáky do 5 skupin, které budou představovat jednotlivé svátky ostatním spolužákům (1. 5., 8. 5., 28. 9., 28. 10., 17. 11.). Skupiny si jednotlivé svátky vylosují.
- Učitel nastíní možnosti, jak mohou žáci téma zpracovat, a vysvětlí, jaké povinné součásti a náležitosti má jejich zpracování tématu mít.
- Používá různé metody – brainstorming, myšlenkové mapy, řízený rozhovor.
- Učitel prezentuje první, ukázkové téma „Den obnovy samostatného českého státu a státní symboly“. Žáci následně diskutují a vyplňují pracovní list. Nakonec se žáci rozdělí do skupin, kterým jsou jim přiděleny jednotlivé státní symboly, a pokusí se vytvořit své vlastní návrhy na symboly. V závěru hodiny pak proběhne diskuze.

2. a 3. hodina – přípravy :

- Žáci pracují na svých vylosovaných tématech. Cílem není podat pouze faktografické informace, žáci by měli nalézt i historické souvislosti k danému svátku. Jedním z bodů hodnocení bude i to, jak dokázali své spolužáky zaujmout originálním pojetím předání informací. Hodnocenými výstupy jsou dále opakovací aktivity pro spolužáky a plakát velikosti A3, který bude připomínat daný svátek. Zpracování je zcela na invenci žáků, učitel pouze dodá povinné body, které se na plakátě musí objevit.
- Hodiny se budou odehrávat v počítačové učebně s připojenými PC k internetu a dostupnými programy MS Office. Učitel bude obcházet jednotlivé skupinky a probírat s nimi jednotlivé možnosti a nápady k jejich miniprojektům.

4. hodina – Svátek práce :

- Presentace žákovského týmu
- Ukázka z filmového dokumentu – jak probíhaly oslavy 1. Máje dříve

5. hodina – Den vítězství :

- Presentace žákovského týmu
- Ukázka z filmového dokumentu – osvobození, případně diskuze o nejdůležitějších momentech, které předcházely konci 2. světové války

6. hodina – Den české státnosti :

- Presentace žákovského týmu
- Důležité milníky vzniku českého státu – od Sámovy říše po současnost. Každý žák si vypíše důležité milníky pro vznik české státnosti. Dále spojíme žáky do skupinek po 3 a necháme je prodiskutovat a sepsat milníky, na kterých se shodnou. Nakonec proběhne diskuze v celé třídě, kterou vyučující koriguje a ze které vzejde přehled důležitých milníků české státnosti.

7. hodina – Den vzniku samostatného československého státu :

- Presentace žákovského týmu
- Ukázka z filmového dokumentu

8. hodina – Den boje za svobodu a demokracii :

- Presentace žákovského týmu
- Ukázka z filmového dokumentu / beseda s pamětníkem
- Představení a vystavení plakátů všech týmů
- Závěrečné zhodnocení, diskuze

Metodická doporučení

Učitel si připraví úvodní hodinu, která by měla být inspirací pro žáky. Další práce je ale na nich; učitel funguje spíše jako poradce a pak také posluchač či divák.

Pokud v hodinách věnovaným prezentacím žáků zbyde čas, měl by mít učitel v záloze připraveny nějaké aktivity (např. diskuze, práce s historickými materiály).

V případě přebývajícího času v závěrečné hodině je možno zařadit např. diskuzi na téma, který svátek žákům připadá nejvíce důležitý, který svátek má nejzajímavější historii, jaké další dny by se hodily pro státní svátky apod.

Přesah do předmětů:

- český jazyk a literatura – tvorba textů pro prezentaci a pracovní listy
- dějepis – historické souvislosti svátků
- ICT – tvorba prezentací v programu powerpoint či tvorba pracovních listů

Způsob realizace

Forma výuky – teoreticko-praktická

Místo: školní třída, ICT/multimediální učebna pro tvorbu prezentací a pracovních listů

Pomůcky

Pomůcky pro učitele:

- Materiály pro teoretickou výuku – učebnice, texty
- Presentace k ukázkovému zpracování tématu učitelem, pracovní listy k opakování
- Ukázky z filmových dokumentů, např. k 17. listopadu 1939/1989, ke vzniku ČSR (na YouTube), České století (Česká televize)

Pomůcky pro žáky:

- ICT/multimediální učebna pro tvorbu prezentací a pracovních listů: žáci využijí klasický SW, program pro tvorbu a střihání videí, tiskárny

- Běžné kancelářské potřeby: papíry, fixy, tužky, lepenka atd.

VÝSTUPNÍ ČÁST

Popis a kvantifikace všech plánovaných výstupů

1. Vyplněný pracovní list k úvodní hodině týkající se Dne obnovy samostatného českého státu a státních svátků
2. Podklady k opakovacím aktivitám (např. pracovní list, hra, křížovka) vytvořené žákovským týmem
3. Prezentace vytvořené žákovským týmem
4. Plakáty A3 vytvořené žákovským týmem

Kritéria hodnocení

Předpokladem pro úspěšné absolvování komplexní úlohy je, že žáci v rámci svého týmu vytvoří uvedené výstupy. U týmové práce je vhodné předem určit podíl každého člena týmu na plánovaném výsledku.

Hodnotit učení žáků je žádoucí formativně na základě průběžného plnění zadaných úkolů a podílení se na učebních aktivitách. Sumativně lze žáky hodnotit na základě vytvořených produktů jejich práce (obsahová správnost, návaznost na historické události, formální úprava, atraktivita a originalita zpracování tématu v prezentaci, opakovacích aktivitách, plakátu; aktivní účast k diskuzích) a na základě ověřování znalostí daného tématu prostřednictvím písemného/ústního zkoušení. Využít lze v rámci týmové práce také vrstevnické hodnocení a sebehodnocení žáků.

Doporučená literatura

Odmaturuj ze společenských věd, Didaktis, 1. vydání (aktualizované), 2008, ISBN 80-86285-68-5

Poznámky

K práci na komplexní úloze žákům postačí znalosti ze základní školy (např. z předmětů vlastivěda, občanská výchova nebo český jazyk a literatura) a všeobecný přehled.

Obsahové upřesnění

VV - Všeobecné vzdělávání

Přílohy

- [prezentace_Den-obnovy-samostatneho-ceskeho-statu.pptx](#)
- [pracovni-list_Den-obnovy-samostatneho-ceskeho-statu.docx](#)

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Lenka Zahrádková. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.